

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, OIB: 49376181407 na temelju odredbe članka 100. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13) u vezi s odredbom članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13) u postupku posrednog nadzora, pokrenutom po službenoj dužnosti, nad poslovanjem leasing društva i4next leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Avenija Većeslava Holjevca 20, OIB: 05273526923, zastupanom po predsjedniku uprave Dini Stipkoviću, OIB: 68931120687 i članu uprave Darku Vodopiji, OIB: 49019323986, na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 20. lipnja 2023. donosi

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je društvo i4next leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Avenija Većeslava Holjevca 20, OIB: 05273526923, otklonilo nezakonnosti i nepravilnosti čije je otklanjanje naloženo Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 13. prosinca 2022. (KLASA: UP/I 993-06/22-01/16; URBROJ: 326-01-50-52-521-22-5) na način da je donijelo metodologiju za izračun umanjenja vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu usklađenu s odredbama *Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja broj 9 Financijski instrumenti* u kojoj je na jasan i transparentan način propisalo izračun umanjenja vrijednosti potraživanja koji se temelji na razumnim i utemeljenim podacima te je na temelju tako donesene metodologije izračunalo umanjenje vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine.
2. Okončava se postupak posrednog nadzora nad poslovanjem društva i4next leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Avenija Većeslava Holjevca 20, OIB: 05273526923 (KLASA: UP/I 993-06/22-01/16).

Obrazloženje

Na temelju članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ br. 141/13; dalje u tekstu: Zakon), a uzimajući u obzir dokumentaciju zaprimljenu u sklopu predmeta KLASA: 993-04/22-02/06, ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredni nadzor nad poslovanjem društva i4next leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Avenija Većeslava Holjevca 20, OIB: 05273526923 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora umanjenja vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu na dan 31. prosinca 2021. godine.

Temeljem Zapisnika o obavljenom nadzoru od 4. studenog 2022. (KLASA: UP/I 993-06/22-01/16, URBROJ: 326-01-50-52-521-22-2) Hanfa je Rješenjem od 13. prosinca 2022. (KLASA: UP/I 993-06/22-01/16; URBROJ: 326-01-50-52-521-22-5; dalje u tekstu: Rješenje) Društvu radi otklanjanja utvrđenih nezakonnosti i nepravilnosti naložila da donese metodologiju za izračun umanjenja vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu usklađenu s odredbama *Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja broj 9 Financijski instrumenti* (dalje u tekstu: MSFI 9) na način da u istoj bude na jasan i transparentan način propisan izračun umanjenja vrijednosti potraživanja koji će se temeljiti na razumnim i utemeljenim podacima te da na temelju tako donesene metodologije izračuna umanjenje vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine.

Kao dokaz o izvršenju ovog naloga, Društvo je bilo dužno do 30. travnja 2023. Hanfi dostaviti Izvješće o poduzetim mjerama zajedno s donesenom metodologijom za izračun umanjenja vrijednosti potraživanja, analitičkim prikazom izračuna rezervacija i bruto bilancom sa stanjem

na dan 31. prosinca 2022., mišljenjem vanjskog revizora o provedbi naloga iz Rješenja te drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz Rješenja.

Dana 30. travnja 2023. Društvo je dostavilo dokument naziva „*Umanjenje vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu na dan 31. prosinca 2021. godine*“ (dalje u tekstu: **Izvešće**) uz koji su dostavljeni: Metodologija za izračun umanjenja vrijednosti, analitički prikaz izračuna rezervacija sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. (excel dokument naziva „i4NEXT REZERVACIJE ZA SLANJE“), bruto bilanca sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. i mišljenje vanjskog revizora Russell Bedford Croatia revizija d.o.o. o provedbi naloga iz Rješenja.

Društvo u dostavljenom Izvešću navodi kako je tijekom postupka usklađenja s Rješenjem Hanfe provelo precizniju klasifikaciju izloženosti po razinama koje su u skladu s danima kašnjenja po pojedinim ugovorima te da je uvelo način utvrđivanja parametara izračuna očekivanih kreditnih gubitaka te isto propisalo dostavljenom metodologijom. Društvo navodi da je vezano uz određivanje PD i LGD parametara primijenilo skupni pristup izračuna koji preporučuju regulatori financijskih institucija BIS Basel i EIOPA budući da Društvo veličinom portfelja ne udovoljava statističkim zahtjevima minimalne veličine populacije. Društvo zaključno navodi da je provjerilo izračun parametara te utvrdilo da isti odgovara metodologiji, da je izvršilo točan izračun i korekciju podataka za 2021. godinu i točan izračun umanjenja vrijednosti za 2022. godinu koji je primijenilo na financijske izvještaje za 2022. godinu te da je metodologijom predvidjelo redovito godišnje provođenje kalibracije modela i backtesting rezultata utvrđenih rezervacija.

U tijeku nadzora Hanfa je utvrdila da Društvo ne raspolaže s važećom metodologijom kojom bi bio propisan način izračuna umanjenja vrijednosti potraživanja već je dostavilo opis metodologije u kojoj je prepisan tekst i navedeni primjeri iz časopisa Računovodstvo i financije. Utvrđeno je da navedeni opis općenito i šturo propisuje način izračuna umanjenja vrijednosti potraživanja. Naime, nije jasno propisano razvrstavanje plasmana u razine kreditnog rizika, nije jasno pojašnjen način izračuna umanjenja vrijednosti po pojedinoj razini rizika, niti je pojašnjen način određivanja rizičnih parametara koji se koriste u izračunu.

Stoga je Hanfa je Rješenjem naložila Društvu dostavu metodologije za izračun umanjenja vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu usklađenu s odredbama MSFI 9 u kojoj će na jasan i transparentan način biti propisan izračun umanjenja vrijednosti potraživanja koji će se temeljiti na razumnim i utemeljenim podacima.

Hanfa je izvršila uvid u, kao dokaz o otklanjanju nepravilnosti, dostavljenu Metodologiju za izračun umanjenja vrijednosti (dalje u tekstu: Metodologija) koja je datirana s 1. ožujka 2023. godine. Utvrđeno je da su istom propisane odgovornosti, dinamika i odobrenja u procesu izračuna rezervacija, opći pristup izračunu rezervacija za umanjenje vrijednosti, metodologija izračuna rezervacija za umanjenje vrijednosti, razvrstavanje plasmana u razine kreditnog rizika, način izračuna umanjenja vrijednosti po pojedinoj razini (izračun očekivanih kreditnih gubitaka), način određivanja rizičnih parametara koji se koriste u izračunu te kalibriranje i backtesting. Tako je propisano razvrstavanje plasmana u tri razine kreditnog rizika (Stage 1, Stage 2 i Stage 3) te da se očekivani kreditni gubici izračunavaju temeljem formule $ECL = EAD * PD * LGD$. Također je detaljno propisan način određivanja rizičnih parametara EAD, PD i LGD koji se koriste u izračunu.

Vanjski revizor Društva Russell Bedford Croatia revizija d.o.o. pregledao je navedenu metodologiju i njenu usklađenost s odredbama MSFI, te utvrdio da je ista sukladna navedenom standardu te da sada sadrži potrebna objašnjenja i opise temeljem kojih se umanjenje vrijednosti izračunava.

Pregledom i analizom dostavljene Metodologije Hanfa je utvrdila kako je Društvo postupilo po nalogu iz izreke Rješenja na način da je donijelo metodologiju za izračun umanjenja vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu usklađenu s odredbama MSFI 9 u kojoj je na jasan i transparentan način propisalo izračun umanjenja vrijednosti potraživanja koji će se temeljiti na razumnim i utemeljenim podacima.

Provjerom načina izračuna ispravaka vrijednosti potraživanja po pojedinoj razini kreditnog rizika Hanfa je u tijeku nadzora utvrdila da Društvo ne izračunava ispravke vrijednosti sukladno dostavljenom opisu metodologije izračuna, da prilikom izračuna Društvo koristi pogrešnu vrijednost izloženosti te da je prilikom izračuna ispravaka vrijednosti za Razinu 2 greškom primijenilo neispravnu formulu za izračun čime je izračunalo te u poslovne knjige priznalo manji iznos ispravaka vrijednosti nego što je trebalo. Također, Hanfa se nije mogla uvjeriti u adekvatnost parametra 12-mjesečni PD, PD za vrijeme trajanja ugovora i LGD jer se isti nisu temeljili na povijesnim podacima Društva o nastalim gubicima. S obzirom na utvrđene nepravilnosti Hanfa je utvrdila da je Društvo na dan 31. prosinca 2021. izračunalo ispravke vrijednosti potraživanja suprotno odredbama MSFI 9 koje propisuju umanjeње vrijednosti potraživanja.

Stoga je Hanfa naložila Društvu da na temelju novo donesene metodologije koja bi bila usklađena s odredbama MSFI 9 izračuna umanjeње vrijednosti potraživanja po ugovorima o leasingu sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine.

Uvidom u, kao dokaz o postupanju po nalogu Hanfe, dostavljeni analitički prikaz izračuna rezervacija sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. (excel dokument naziva „i4NEXT REZERVACIJE ZA SLANJE“) utvrđeno je da isti, osim izračuna rezervacija sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., sadrži i prepravljeni izračun rezervacija sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. te izračun PD i LGD parametra. Izračun rezervacija sadrži popis ugovora za koje se izračunava umanjeње vrijednosti potraživanja sa svim elementima izračuna.

Temeljem dostavljenih izračuna utvrđen je prepravak iznosa rezervacija za umanjeње vrijednosti za 2021. koji je uvećan je za 145.084,25 kuna / 19.255,99 EUR tako da isti na dan 31. prosinca 2021. iznosi 299.466,83 kuna / 39.746,08 EUR. Samo Društvo je u dostavljenom Izvješću navelo da je prepravak početnog stanja izvršilo temeljem nalaza i preporuka Hanfe utvrđenih u nadzoru nad poslovanjem Društva.

Iz dostavljenog izračuna je utvrđeno da je na dan 31. prosinca 2022. Društvo izračunalo rezervacije za umanjeње vrijednosti u iznosu od 942.343,24 kuna / 125.070,44 EUR (37.098,69 kuna / 4.923,84 EUR za Stage 1; 2.876,62 kuna / 381,79 EUR za Stage 2 i 902.367,93 kuna / 119.764,81 EUR za Stage 3) te je iste u svoje poslovne knjige evidentiralo na konto *12095 OTP.VR.POTR.PORTFELJ*.

Navedene izračune potvrdio je u svom mišljenju vanjski revizor navodeći da je klasifikacija izloženosti po razinama određena u skladu s danima kašnjenja, da su parametri izračuna očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s dostavljenom metodologijom i da su matematičke formula (za koje je Hanfa utvrdila da su neispravne) sada izmijenjene čime su ispravljene pogreške koje je sadržavao prethodni alat.

Hanfa je izvršila provjeru iznosa izloženosti, raspoređivanja izloženosti u pojedine stage-ve sukladno danima kašnjenja, izračuna parametara PD i LGD i primjenu propisanih formula za izračun te je utvrdila da su rezervacije za umanjeње vrijednosti izračunate temeljem usvojene Metodologije čime je Društvo postupilo po nalogu iz izreke Rješenja.

Slijedom svega navedenoga, uvidom u zaprimljeno **Izvješće** i priloženu dokumentaciju koji su Hanfi dostavljeni kao dokaz o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti utvrđeno je da je Društvo postupilo po izreci na način i u obliku određenom Rješenjem, stoga je Hanfa na temelju rezultata cjelokupnog postupka, a sukladno članku 9. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ br. 47/09 i 110/21) te članku 100. Zakona, odlučila kao u izreci ovog Rješenja.

Na temelju odredbe članka 8. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ br. 140/05 i 12/12) ovo rješenje će se objaviti na internetskoj stranici Hanfe.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se protiv istog može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 993-06/22-01/16

URBROJ: 326-01-50-52-521-23-7

Zagreb, 20. lipnja 2023.